

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/83/2012
Identifikačné číslo spisu:	2311010626
Dátum vydania rozhodnutia:	24.04.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Burger
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2311010626.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 24. apríla 2013 v trestnej veci obvineného C. R. pre trestný čin ochrany živočíchov a rastlín podľa § 181c ods. 1 písm. d/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 a trestný čin ochrany živočíchov a rastlín podľa § 181c ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 1T 157/2011, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 10. mája 2012, sp. zn. 6To 39/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Dunajská Streda podala dňa 17. februára 2011 pod sp. zn. 1Pv 1026/09 obžalobu Okresnému súdu Dunajská Streda na obvineného C. R. pre trestný čin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 181c ods. 1 písm. d/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 na tom skutkovom základe, že

1/ od dňa 12. augusta 1993 až do presne nezisteného dňa v obci U., okres Dunajská Streda v priestoroch hospodárskeho dvora patriaceho k rodinnému domu č. XXX bez povolenia, v rozpore s vyhláškou č. 125/1965 Z.z. o ochrane voľne žijúcich živočíchov choval osobitne chránený a ohrozený druh živočíchov - 9 jedincov orla kráľovského, ktoré nelegálne nadobudol, čím vo väčšom rozsahu (1 800 000 Sk) ohrozil chránený živočíšny druh,

a pre ďalší trestný čin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 181c ods. 1 písm. d/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2001 na tom skutkovom základe, že

2/ od dňa 20. decembra 1997 do 3. apríla 2001 v mieste svojho trvalého bydliska v obci U., okres Dunajská Streda v rozpore so zákonom č. 287/1994 Z.z. o ochrane prírody a krajiny účinného do 31. decembra 2002 a vyhláškou č. 93/1999 Z.z. o chránených rastlinách a chránených živočíchov a o spoločnom ohodnocovaní chránených rastlín, chránených živočíchov a drevín účinnej do 31. decembra 2002 držal osobitne chránený druh živočicha, a to 6 exemplárov orlov kráľovských, čím vo väčšom

rozsahu (1 200 000 Sk) ohrozil chránený živočíšny druh,

a napokon pre trestný čin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 181c ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 na tom skutkovom základe, že

3/ od dňa 1. augusta 2001 do 2. augusta 2004 v mieste svojho trvalého bydliska v obci U., okres Dunajská Streda v rozpore so zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny účinného od 1. januára 2003 a vyhlášky č. 24/2003 Z.z. účinnnej od 1. februára 2003 držal a choval 1 exemplár panthera tigris, ktorý druh je zaradený do skupiny A Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín, ďalej 1 exemplár puma concolor, 1 exemplár acaca mulatta, 2 exempláre psittacus erithacus, 4 exempláre platycercus eximius, 2 exempláre platycercus elegans, ktoré druhy sú zaradené do skupiny B Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými voľne žijúcich živočíchov a rastlín, ktorých spoločenská hodnota bola vyčíslená na sumu 530 000 Sk.

Na základe uznesenia Krajského súdu v Trnave zo 7. júna 2011, sp. zn. 3Nto 14/2011, ktorému predchádzalo uznesenie Krajského súdu v Trnave, zo dňa 5. apríla 2011, sp. zn. 3Nto 9/2011, v trestnej veci obvineného C. R. rozhodoval Okresný súd Galanta. Tento súd uznesením z 2. januára 2012, sp. zn. 1T 157/2011, podľa § 281 ods. 1 Tr. por. z dôvodu uvedeného v ustanovení § 9 ods. 1 písm. a/ Tr. por. trestné stíhanie obvineného C. R. „pre trestný čin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 181c ods. 1 písm. d/, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2011 a trestný čin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 181c ods. 2 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005“ zastavil, pretože trestné stíhanie je premlčané.

Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podala v zákonom stanovenej lehote sťažnosť okresná prokurátorka Okresnej prokuratúry Dunajská Streda. Krajský súd v Trnave túto sťažnosť uznesením z 10. mája 2012, sp. zn. 6To 39/2012, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal proti uvedenému uzneseniu krajského súdu, z dôvodu konkretizovanom v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie v neprospech obvineného C. R.. Podľa názoru generálneho prokurátora Slovenskej republiky bol dovolaním napadnutým uznesením porušený zákon v ustanovení § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v prospech tohto obvineného.

Namietal nesprávny právny výklad ustanovenia § 67 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2001, súdmi prvého a druhého stupňa. Z obsahu dozorového spisu Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, sp. zn. 1Pv 1026/09, a rovnopisu vyšetrovacieho spisu OR PZ Dunajská Streda, sp. zn. OÚV-600/1997, od posledného výsluchu obvineného C. R. dňa 5. augusta 2004 konajúci vyšetrovateľ, podľa mienky prokurátora urobil celý rad úkonov trestného konania smerujúcich k trestnému stíhaniu páchateľa.

Poukázal pritom, že objasnenie skutočnosti do akej miery v danom prípade došlo k ohrozeniu chránených živočíšnych druhov, bolo dôležité pre posúdenie, či vôbec došlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 181c ods. 2 písm. b/ Tr. zák. účinného v čase spáchania skutkov. Zameranie dokazovania „na mieru ohrozenia“ ako alternatívneho následku konania páchateľa odôvodňovala skutočnosť, že nebolo preukázané spôsobenie škody konkrétnemu subjektu. Preto vyšetrovateľ dňa 17. januára 2005 požiadal o odborné vyjadrenie Štátnu ochranu prírody Slovenskej republiky. Tento orgán sa nevedel vyjadriť k určení stupňa ohrozenia predmetných živočíchov. Vyšetrovateľ následne dňa 26. mája 2008 vyžiadaval ďalšie odborné vyjadrenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Ani tento orgán sa k nastoleným otázkam nevedel vyjadriť. Dňa 28. októbra 2008 vyšetrovateľ uznesením pribral do konania znalca z Poľnohospodárskeho znaleckého ústavu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Znalcom vypracovaný posudok bol vyšetrovateľovi doručený až dňa 11. decembra 2009. Následne bol obvinený C. R. upozornený na zmenu právnej kvalifikácie. Obvinený R. po skončení vyšetrovania 14. januára 2011 a preštudovaní vyšetrovacieho spisu žiadal o doplnenie vyšetrovania. Dňa 26. januára 2011 vyšetrovateľ vylúčil svedka J. L. a 4. februára 2011 obvinený opätovne preštudoval vyšetrovací spis. Nasledovalo podanie obžaloby dňa 17. februára 2011.

Tieto úkony, podľa názoru generálneho prokurátora, nepochybne smerovali k trestnému stíhaniu páchatel'a a každý z týchto úkonov prerušil plynutie premlčacej doby tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 67 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. účinného do 31. júla 2001. V tejto súvislosti vyslovil nesúhlas s tvrdením krajského súdu, že vyžiadanie znaleckého posudku nie je úkonom priamo smerujúcim k trestnému stíhaniu páchatel'a, a teda tento úkon neprerušil premlčanie. Len dôsledným vyhodnotením miery akou boli v tomto prípade ohrozené predmetné živočíchy, bolo možné definitívne ustáliť trestnú zodpovednosť obvineného. Nesúhlasí ani s názorom krajského súdu, že znaleckým posudkom sa mala dokázať len opodstatnenosť už prijatej právnej kvalifikácie konania obvineného. Generálny prokurátor tvrdí, že išlo o posúdenie odbornej otázky určenia stupňa ohrozenia živočíchov, čo nebolo na výlučnom posúdení orgánov činných v trestnom konaní.

Z rovnopisu vyšetrovacieho spisu vyplýva, že obvinený R. bol ešte v roku 2006 opakovane predvolaný na výsluch a preštudovanie spisu, čo potvrdzujú doručenky, ale na tieto úkony sa nedostavil. Za úkony smerujúce k trestnému stíhaniu páchatel'a považuje generálny prokurátor Slovenskej republiky aj usmernenia vyšetrovateľa záväznými pokynmi dozorujúceho prokurátora v prípravnom konaní dňa 14. júna 2006. Neopodstatnenou je z hľadiska generálneho prokurátora Slovenskej republiky aj ďalšia námietka krajského súdu, že v trestnom spise Okresného súdu Galanta, sp. zn. 1T 157/2011, nie sú založené predvolania obvineného C. R. na jednotlivé úkony trestného konania, ani úradný záznam vyšetrovateľa z roku 2006, ktoré boli predložené ako príloha sťažnosti prokurátorky proti uzneseniu Okresného súdu Galanta, sp. zn. 1T 157/2011, z 2. januára 2012. Z ustanovenia § 6 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 618/2005 Z.z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi vyplýva, že takéto písomnosti nie sú povinnou súčasťou vyšetrovacieho spisu. Napriek tomu, ako príloha sťažnosti prokurátora boli súdu druhého stupňa predložené fotokópie súvisiacich doručeníek. Vyplýva z nich, že vyšetrovateľ mal snahu ukončiť vyšetrovanie už v roku 2006 a za tým účelom opakovane predvolal obvineného na výsluch a preštudovanie vyšetrovacieho spisu.

Z týchto dôvodov generálny prokurátor Slovenskej republiky navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyslovení, že dovolaním napadnutým uznesením krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v prospech obvineného C. R. toto uznesenie zrušil a tomuto súdu prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Z písomného vyjadrenia obvineného C. R. podaného k dovolaniu generálneho prokurátora prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Miklasovej je zrejmé, trvá na správnosti a zákonnosti právneho posúdenia veci súdmi prvého a druhého stupňa. Navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol, keďže nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), za splnenia ustanovenia § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Z obsahu podaného dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky je zrejmé, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., t.j. nesprávne právne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia vyvodzuje zo zastavenia trestného stíhania obvineného C. R., ktoré považuje za nezákonné, pričom Krajský súd v Trnave túto generálnym prokurátorom tvrdenú nezákonnosť v odvolacom konaní nenapravil.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací konštatuje: Odhliadnuc od toho, že trestné stíhanie sa vždy zastavuje pre skutok (nie pre trestný čin), postup oboch nižších súdov bol pri aplikácii ustanovenia o premlčaní trestného stíhania ako dôvodu zastavenia trestného stíhania správny.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky poukázal v dovolaní na skupinu úkonov, ktoré boli v premlčacej dobe vykonané orgánmi činnými v trestnom konaní a ktoré podľa jeho názoru zodpovedajú kritériám vyžadovaným v ustanovení § 67 ods. 3 písm. a/ Tr. zákona (ide o zhodné znenie ustanovenia či už v znení do 31. júla 2001 alebo do 31. decembra 2005).

Je pravdou, že uvedené ustanovenie nevymenúva úkony policajného orgánu, vyšetrovateľa, prokurátora alebo súdu, teda ktoré konkrétne úkony premlčanie trestného stíhania prerušujú: Uvádza len, že tieto úkony majú smerovať k trestnému stíhaniu páchateľa. Dovolateľ požaduje za takýto úkon priamo smerujúci k trestnému stíhaniu páchateľa aj vyžiadanie znaleckého posudku. Zdôraznil to potrebou vyriešenia otázky, či konania obvineného bolo hrozbou pre chránený živočíšny druh. Tento argument generálneho prokurátora Slovenskej republiky nepovažuje dovolací súd za presvedčivý. Vzhľadom na časový úsek od začatia trestného stíhania do pribratia znalca, pri vedomosti vyšetrovujúcich orgánov o potrebe ozrejmenia si tohto zákonného znaku kvalifikovanej skutkovej podstaty bolo možné tieto skutočnosti riešiť oveľa skôr. Okrem toho znalecký posudok súvisel so skutkom pod bodom 3/, pre ktorý bolo vznesené obvinenie dňa 26. júla 2004. Keďže uvedené skutky sú samostatné trestné činy, posudok sa vzťahoval len na posledný z nich, ktorý ale nemá súvis s prvými dvoma skutkami pod bodom 1/ a pod bodom 2/.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne analyzoval inštitút „premlčania trestného stíhania“ v ohraničenej časovej rovine súvisiacej aj so stimuláciou aktívneho prístupu orgánov činných v trestnom konaní na efektívnom a v primeranej lehote ukončenom trestnom stíhaní. V týchto súvislostiach je potrebné hodnotiť (analyzovať) aj úkony, ktoré skutočne smerujú k trestnému stíhaniu páchateľa po vznesení obvinenia (vrátane ich obsahovej zmysluplnosti) a spôsobujú prerušenie premlčania, od úkonov formálneho charakteru, ktoré takéto smerovanie nemajú a v skutočnosti majú vyvolať len „ilúziu“ tohto smerovania. Či už v snahe zakryť predchádzajúcu nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní alebo nekonceptnosť vyšetrovania. Medzi úkony, ktoré priamo nesmerujú k trestnému stíhaniu obvineného a neprerušujú premlčanie, patrí aj výsluch svedka i vyžiadanie znaleckého posudku, odborného vyjadrenia a pod.

Keďže dovolací súd nezistil generálnym prokurátorom Slovenskej republiky uvádzaný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., rozhodol o odmietnutí podaného dovolania tak, ako je to vo výroku tohto uznesenia dovolacieho súdu uvedené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.